

Flexibele zonnecellen, een verrijking voor de tuinbouw !
Karl Sewalt en Peter Toonssen

What is Solliance?

Unique collaboration of Industry, Universities and Research & Development Institutes

- founded in 2011, based on 20 years experience
- > 80 FTE
- > 6.000 m² Labs
- open research lines for CIGS and Perovskites Thin film PV
- >13,5 M€ turnover/year
- >70 granted patents

▪ <https://solliance.eu/news/>

Partners in research and industry

Solliance research partners

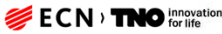

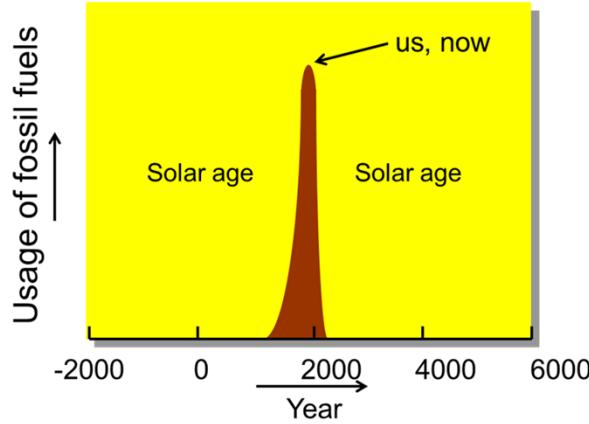

Solliance industry partners

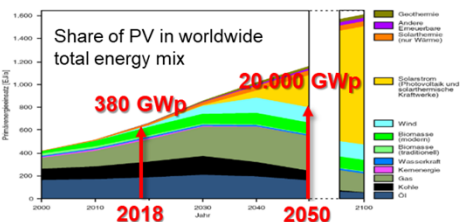
Materials	Equipment	PV Manufacturers	End users
     	 	 	

WHY SOLLIANCE? FROM SOLAR TO SOLAR: BACK TO NORMAL

- Solliance helps to enable to return to solar age again:
  - lower-cost PV systems
  - seamless integration
  - enable electricity generation everywhere

CHALLENGES SOLAR INDUSTRY

› Minimize €/kWh (LCoE)

- How to cut costs with factor 3?
  - Efficiency increase ↑
  - Yield ↑
  - Lifetime ↑
  - Material usage ↓
  - Production energy usage ↓
  - Production speed/throughput ↑
  - Non module costs ↓ by **Integrated PV products**

Year	Modules (%)	BOS incl. Inverter (%)
2006 Q4	21%	79%
2007 Q4	26%	74%
2008 Q4	26%	74%
2009 Q4	44%	56%
2010 Q4	43%	57%
2011 Q4	54%	46%
2012 Q4	52%	48%
2013 Q4	49%	51%
2014 Q4	49%	51%
2015 Q4	48%	52%
2016 Q4	47%	53%
2017 Q4	86%	14%

Data: BSW-Solar; Graph: PSE GmbH 2018

5

5 December, 2018

Copper Indium Gallium Selenide (CIGS)

Less than 3 μm

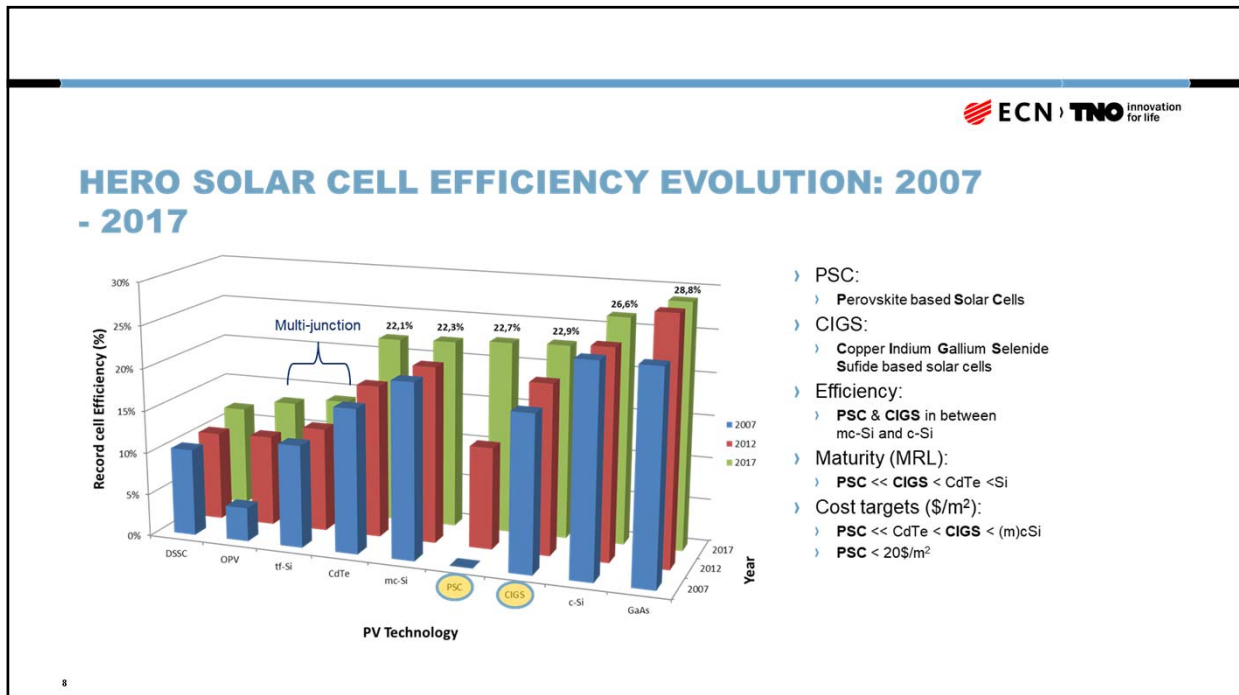
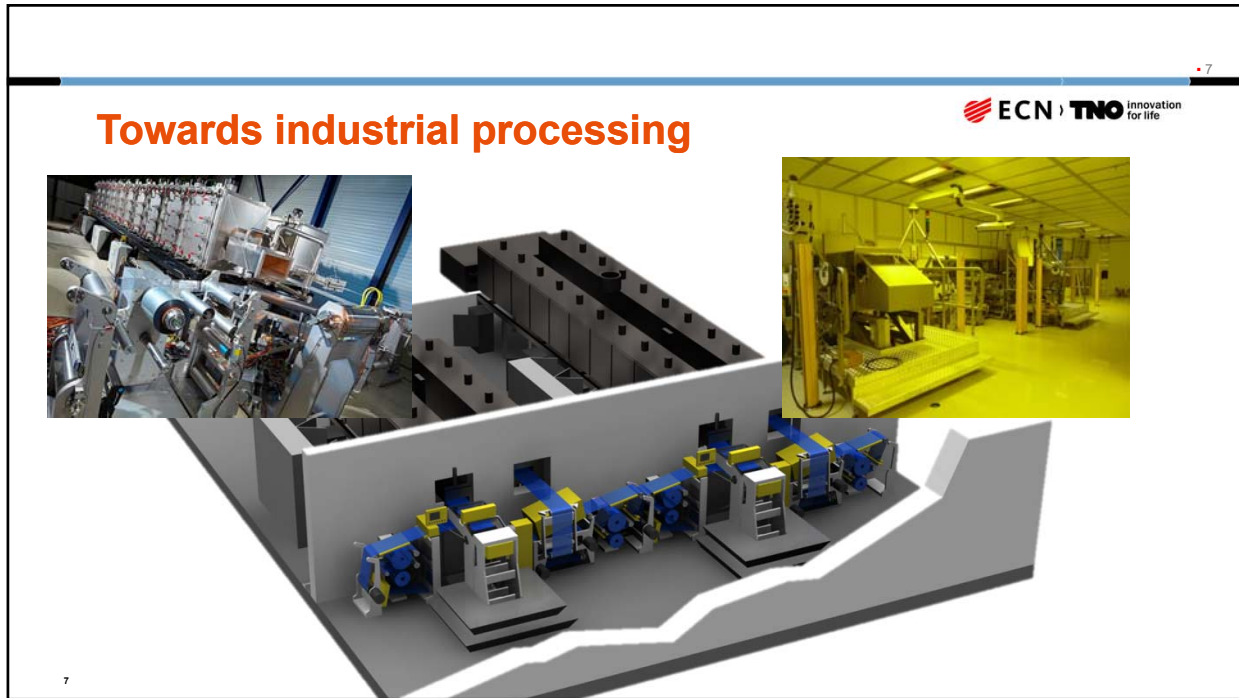
- i-ZnO / ZnO:Al window
- buffer layer
- CIGS absorber
- Mo back contact
- glass substrate

Transparent conductor (TCO)

Cu-In-Ga-Se Absorber material

Metal back contact

6

SOLLIANCE ORGANIZATION: 3 RESEARCH PROGRAMS

From Lab to Fab

New Seeds

Thin Film PV Module & Packaging Technologies

lower cost processes, customized modules, thin-film packaging

Thin Film PV Integration Technologies for: IIPV, BIPV, VIPV*

COMPETENCIES - PROJECTS

- Front-end /Deposition technologies
- Back-end / Customization
- Encapsulation technologies
- Integration Concept development
- Life time testing & modelling
- Business Case & Cost modelling
- Mechanical & electrical integration

PSC

efficiency, stability, up-scaling untill packaged standard modules

Through the value chain

Opaque

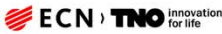

Transparent

*IIPV: Infrastructure Integrated PV
 BIPV: Building Integrated PV
 VIPV: Vehicle Integrated PV

9

BUILDING INTEGRATED PV

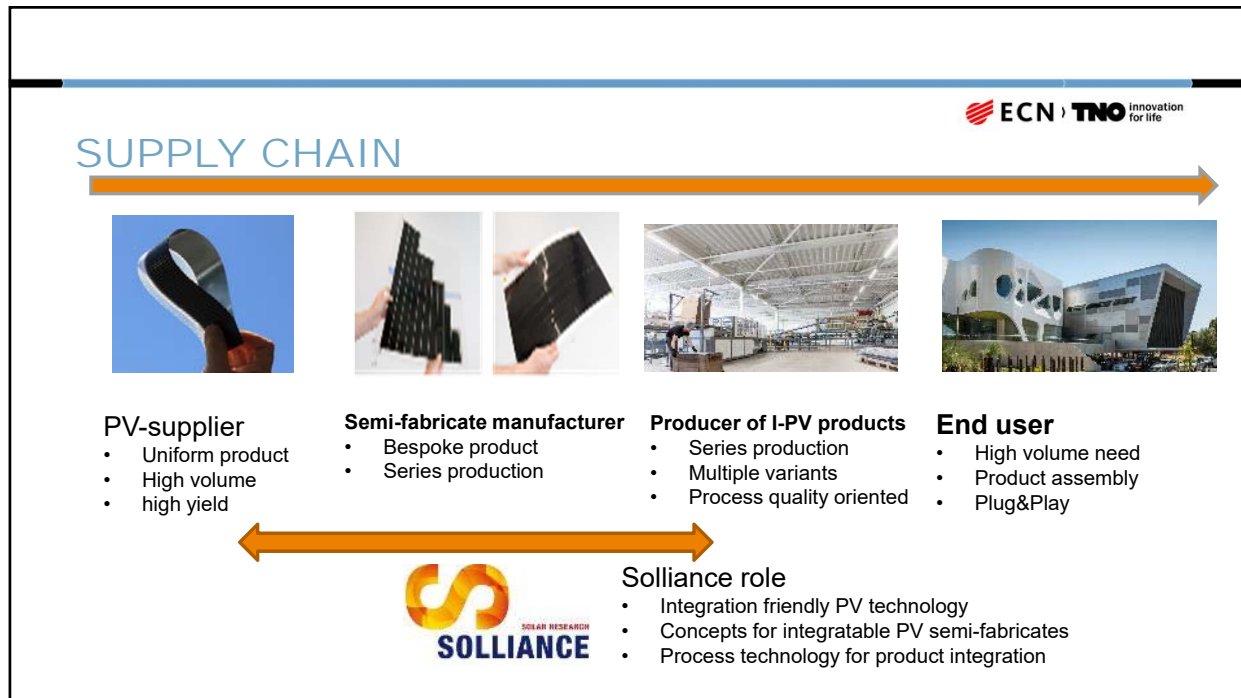
› A lot of building space for thin film PV integration

Seoul

Amsterdam

WHY INTEGRATION OF PV ?

- **Opportunity for expanding company portfolio**
- **Opportunity for new business approach; selling/leasing energy instead of selling facade elements**
- **Reduction of assembly related labour and materials; less costs for combined functionalities per m2 (PV, Construction, Insulation)**

ECN | TNO innovation for life

12

ECN | TNO innovation for life

CASE 1

Composite I-PV facade elements (based on MiaSole cells)
Partners: Solarix (NL), Flexipol (NL)
In 2019 R&D pilot will be scheduled >24 m2 (~4 kWp)
Marketsperspective: 3-4 High buildings per year in NL (1.2 MWp)

Flexipol Composites
studio solarix

13

ECN | TNO innovation for life

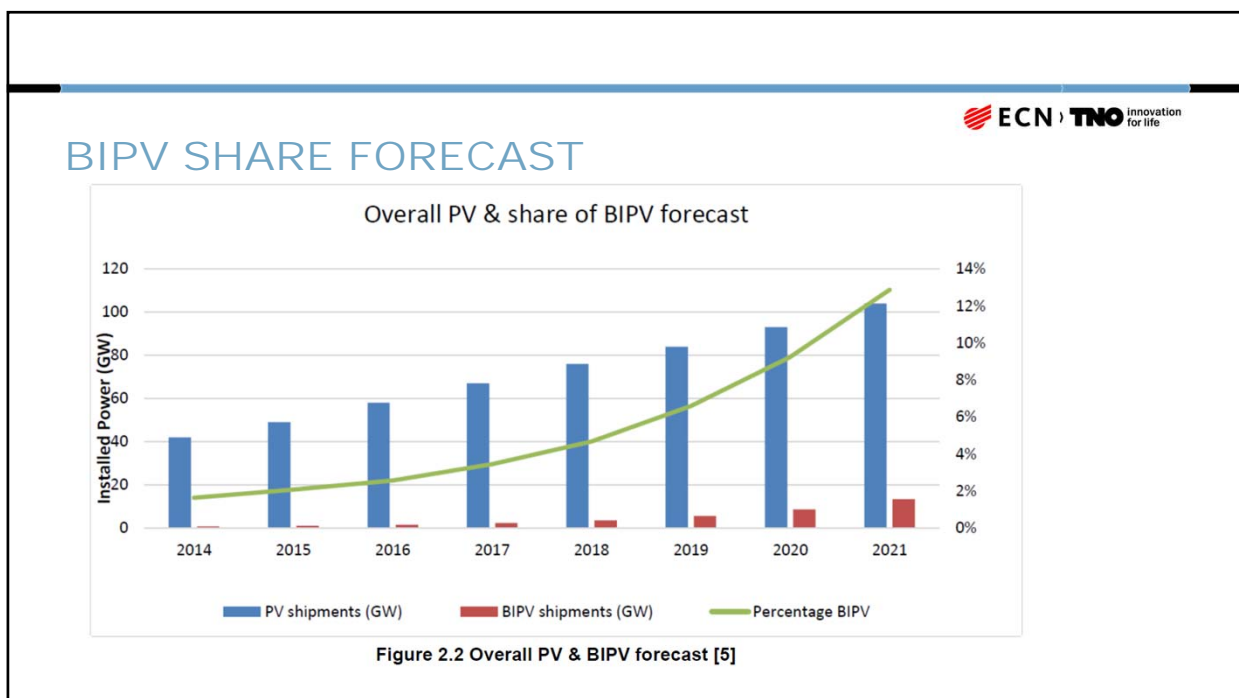
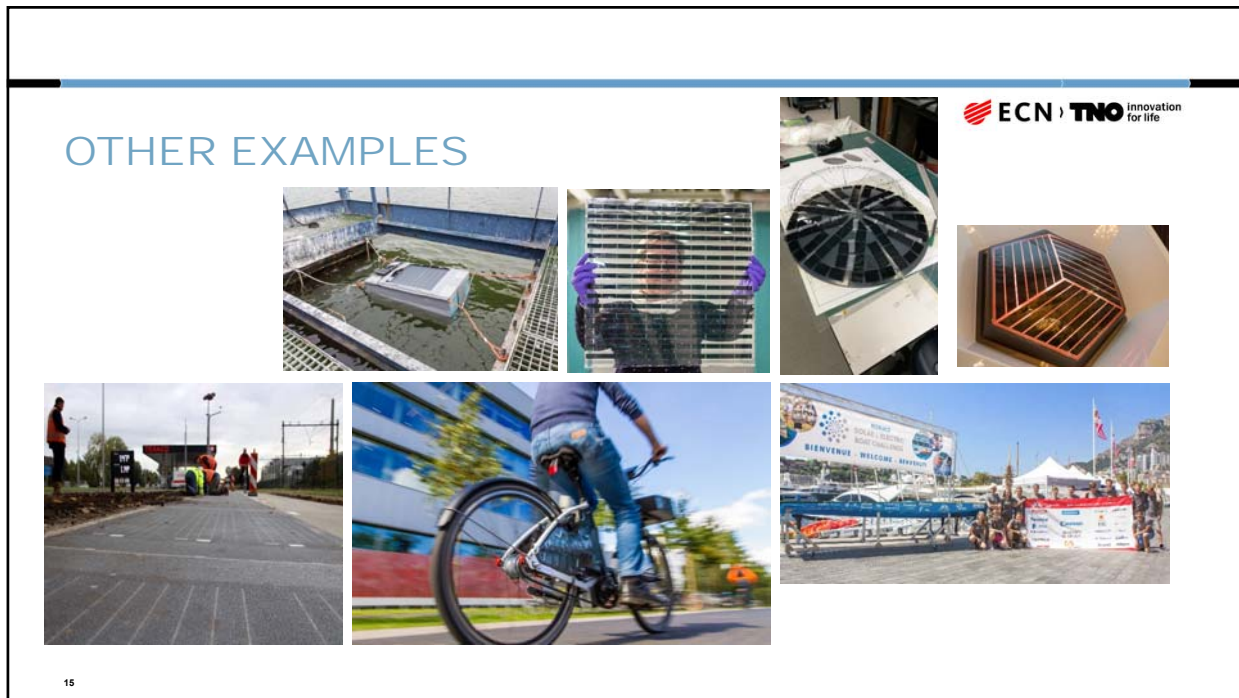
CASE 3

PVC foil integrated PV (based on MiaSole cells)
Partners: Heijmans (NL)
In 2019 R&D pilot will be scheduled >4 m2 (~0.7 kWp)
Marketsperspective: 20 Km expected in 2022

heijmans

14

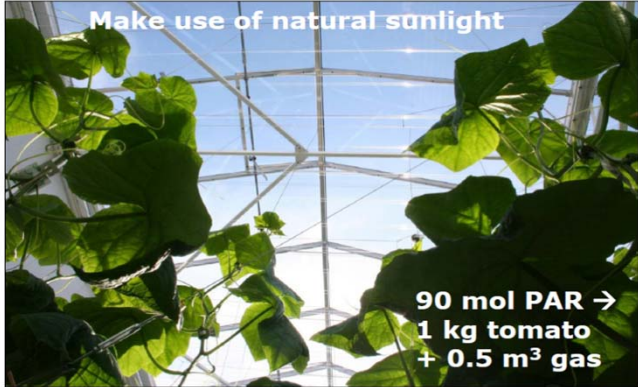

Greenhouses must be transparent

Make use of natural sunlight

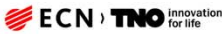

Artificial light only: 90 mol/kg → 15 kWh/kg = 3.75 m³ gas
 PV panel: 0.1 m² PV/kg → 6 m²/m² greenhouse

Source: Wageningen University & Research business unit
Glastuinbouw

17

Electricity production (PV)

www.tritec-energy.com

www.solarplaza.com

www.solarbuildingtech.com

Source: Wageningen University & Research business unit
Glastuinbouw

18 13-9-2018

Electricity producing greenhouses

Two principles:

- Use direct light for PV – use diffuse light for crop
= DaylightGreenhouse (Daglichtkas)
- Use direct NIR for PV – use total PAR for crop
= Elkas

Source: Wageningen University & Research business unit Glastuinbouw

13-9-2018

Schaduwplanten

Gewassen

- Ficus, Anthurium, Bromelia, Phalaenopsis
- Totaal ca. 1800 ha (ca 20% van totaal 9300 ha)

Schermen bij potplanten

- Verlagen van gemiddeld lichtniveau
  - Streefwaarde 5 - 10 mol/m²/dag (PAR).
- Verlagen van maximale intensiteit → schade aan planten
  - Stralingscriterium scherm 200 - 600 W/m² (buiten)

Source: Wageningen University & Research business unit Glastuinbouw

20

PV SCREEN SYSTEM DEVELOPMENT 2018-2020 (PATENTS PENDING) 1/2

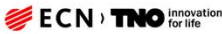
- › Based on application of moving screens with controllable with embedded PV
- › Dynamic system in term of positioning and shadow percentage (0-100%)
- › Project “Energie opwekkende schermen”
  - › In co-operation with Alumat Zeman, Verzuu Screens Development, WUR en Solliance (TNO)

Verzuu Screen Development B.V.

Financed by:

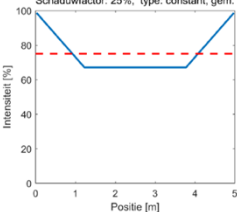
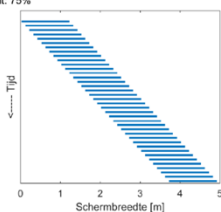

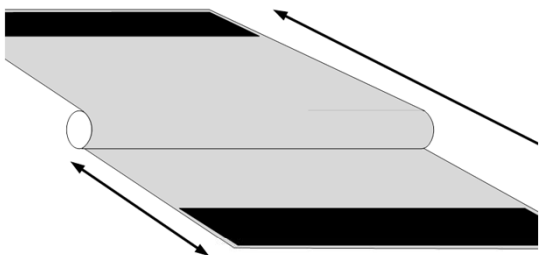
21

PV SCREEN SYSTEM DEVELOPMENT 2018-2020 (PATENTS PENDING) 2/2

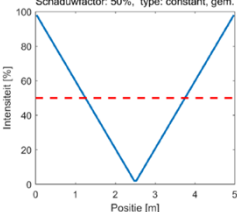
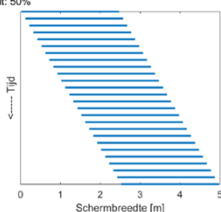
Schaduwfactor: 25%, type: constant, gem. intensiteit: 75%

Verzuu Screen Development B.V.

Schaduwfactor: 50%, type: constant, gem. intensiteit: 50%

Source: Wageningen University & Research business unit Glastuinbouw

DE UITDAGING – NAAR EEN 'PV-INTEGRATIETOOL'

ECN TNO innovation for life

- › Veel bouwdelen lenen zich voor integratie
- › Klantvragen in losse projecten zijn vaak vergelijkbaar
- › *Wat is er mogelijk / wat bestaat er al?*
- › *Wat zijn de voor- en nadelen?*
- › *Wat is de opbrengst, de impact?*
- › *Wat zijn de technische belemmeringen?*
- › *Wat zijn de economische belemmeringen?*
- › *Hoe zit het met levensduur, onderhoud?*
- › *Welke wet- en regelgeving is van toepassing?*
- › *Zijn er subsidiemogelijkheden?*
- › *Wat is de business case?*

PV-integratie-scan voor de (gebouwde) omgeving

TECHNOLOGIECLUSTER

ZONNECOMFORT / SANKO SOLAR / KREUNEN KUNSTSTOFFEN / CAUMANS BOUWADVIES / OPTISOLAR PVT

› Onderwerpen met de bedrijven behandeld:

- › Dunne film PV technologie
- › Milieu Prestatie Gebouwen
- › Circulariteit van PV panelen (ECN)
- › Juridische aspecten
- › Normen en regelgeving
- › Business case
- › Praktijkvoorbeelden systeemintegratie
- › Roadmap PV systemin (SEAC)

PV-integratie-scan voor de (gebouwde) omgeving

VAN LOSSE PROJECTEN NAAR EEN INTEGRATIETOOL

1

•WIE?
•PROJECT
PV kozijn

2

•WIE?
•PROJECT
PV
Beschoeiing

3

•WIE?
•PROJECT
PV Rail
(infra)

PRODUCT:

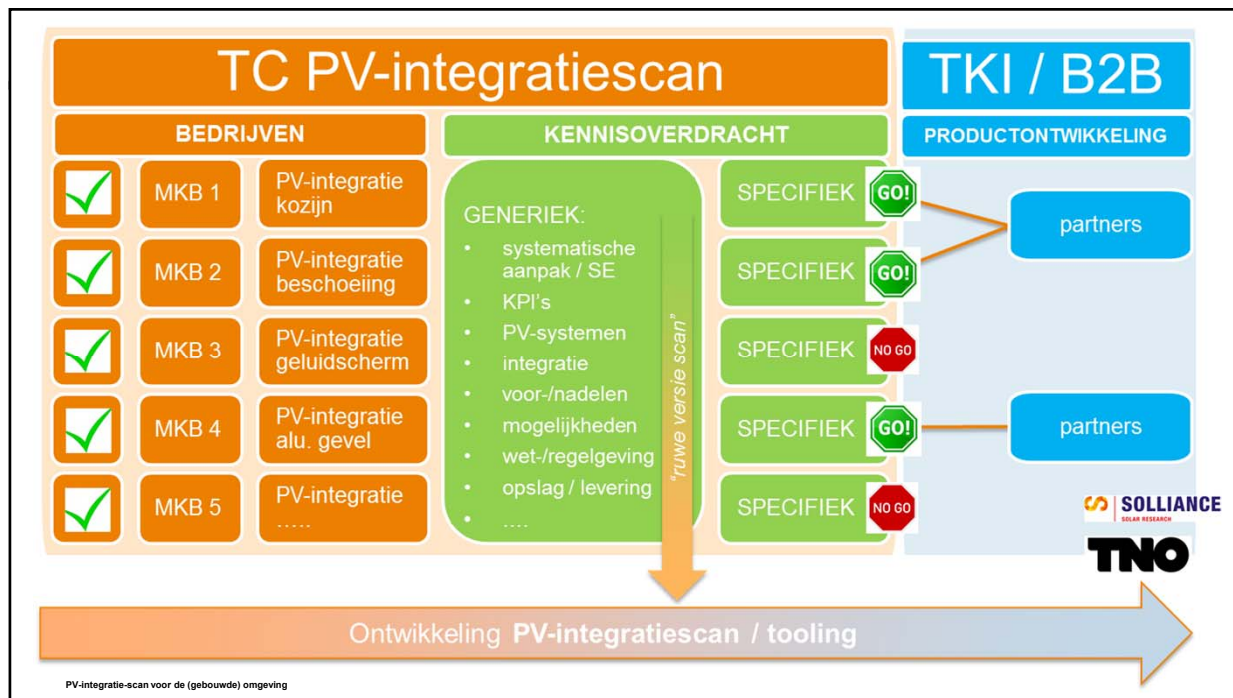
Quickscan economische en technische haalbaarheid?

Toekomst
Quickscan / tooling

PV: belemmeringen

PV: GO / NO GO

PV-integratie-scan voor de (gebouwde) omgeving

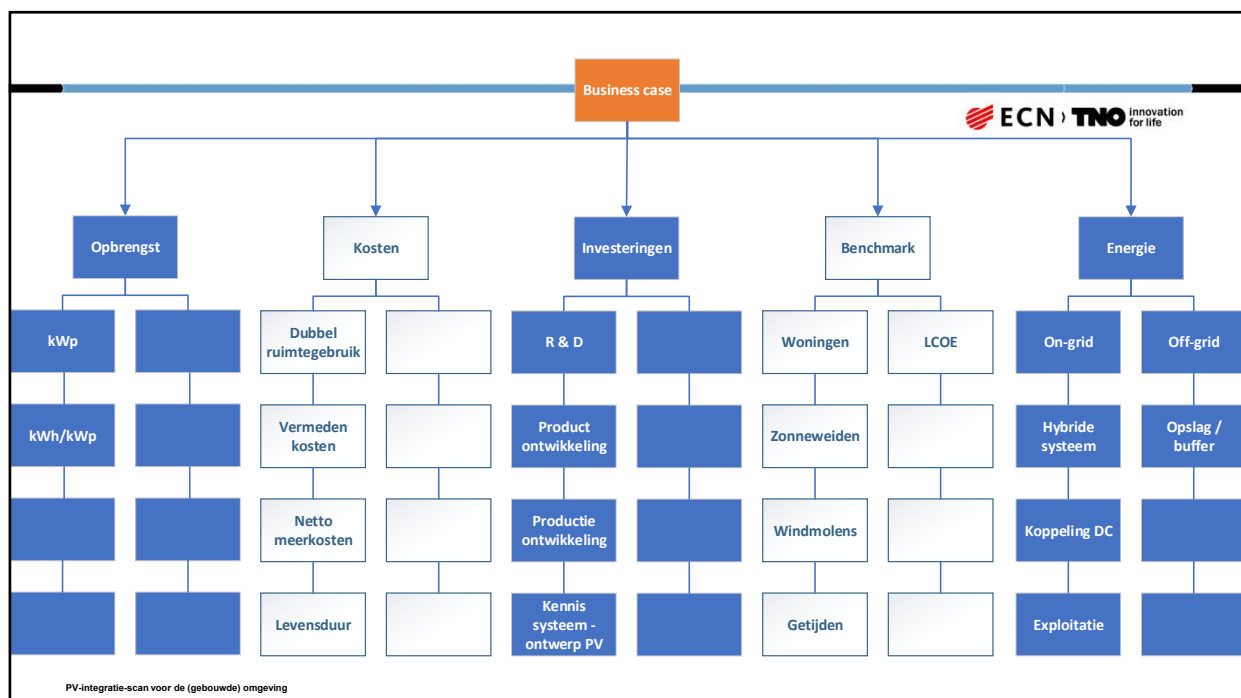
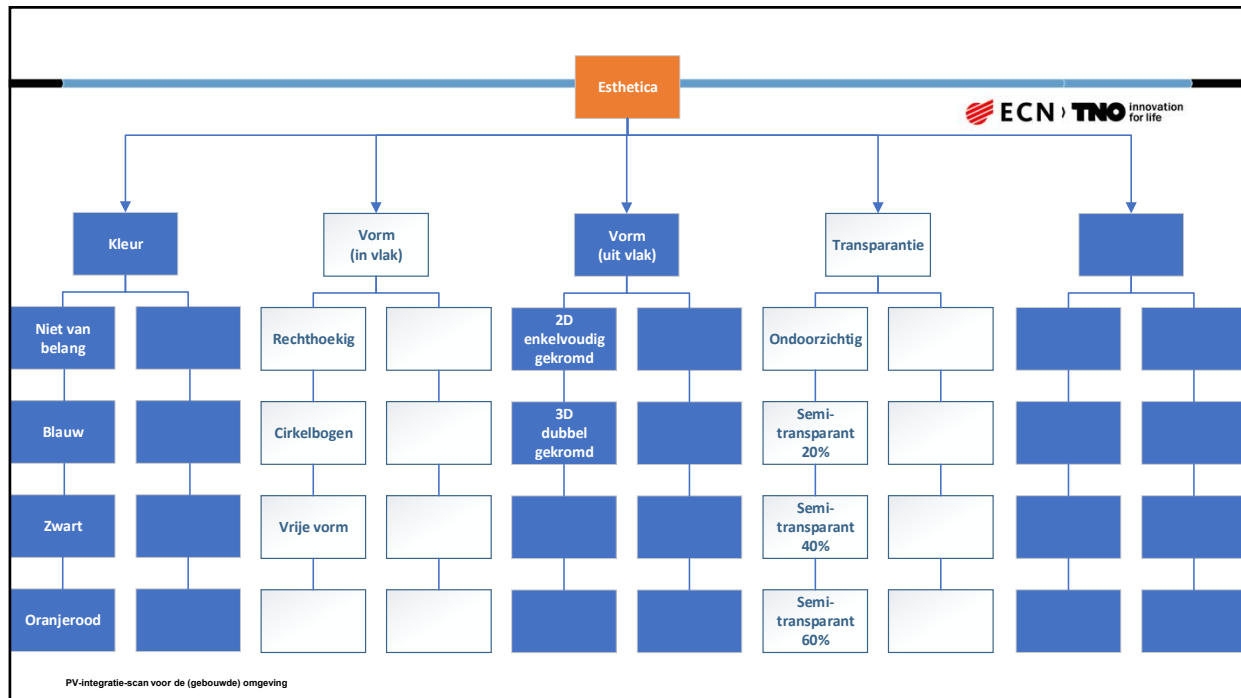

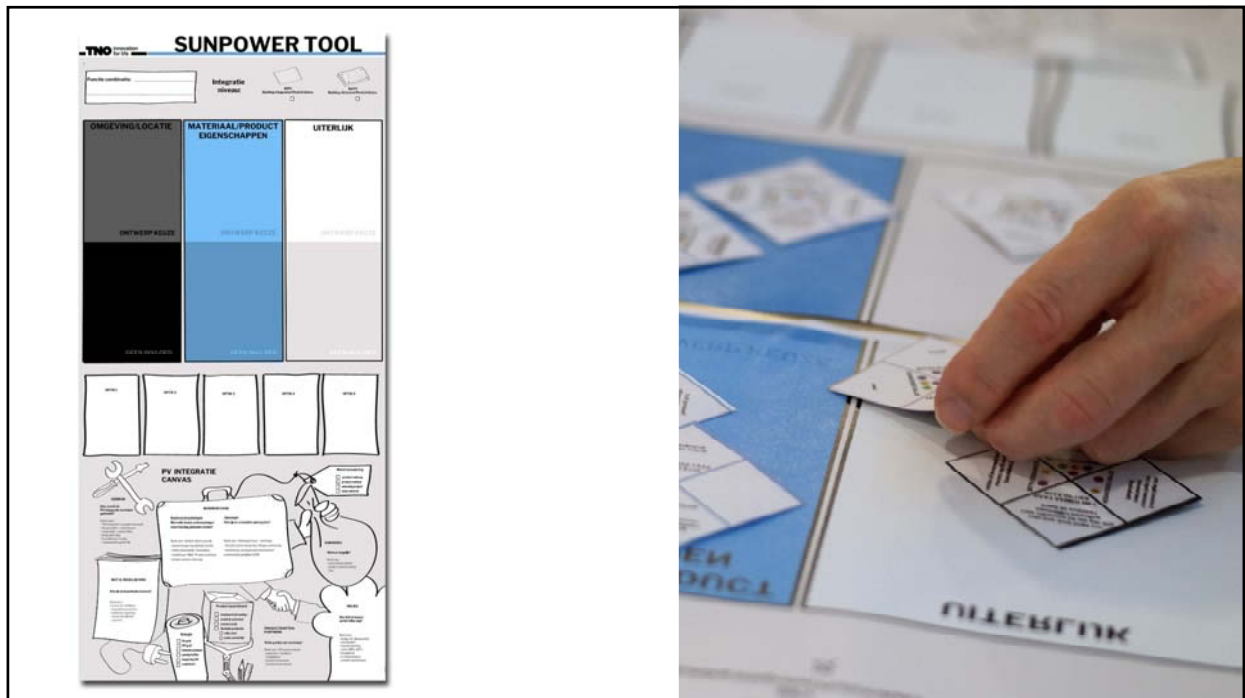
INTEGRATIESCAN

ECN | TNO innovation for life

- › Is nog in ontwikkeling, definitieve uitvoering web based, te downloaden spel, ...
- › Geeft niet dé oplossing maar is een hulpmiddel bij de productontwikkeling
- › Het ontwikkelteam heeft een 'onderlegger' met het overzicht en relevante aspecten
- › Algemene lessons learned worden ook opgenomen en relaties aangebracht
- › TC project waarbij deze integratie scan is ontwikkeld, enkele bedrijven zijn nu ook aanwezig

PV-integratie-scan voor de (gebouwde) omgeving

IRRELEVANTE KAARTEN

AFGELEGDE OPTIES

Fase 2.

Fase 3.

MOGELIJK TE GEBRUIKEN TECHNIEKEN:

VOORKANT

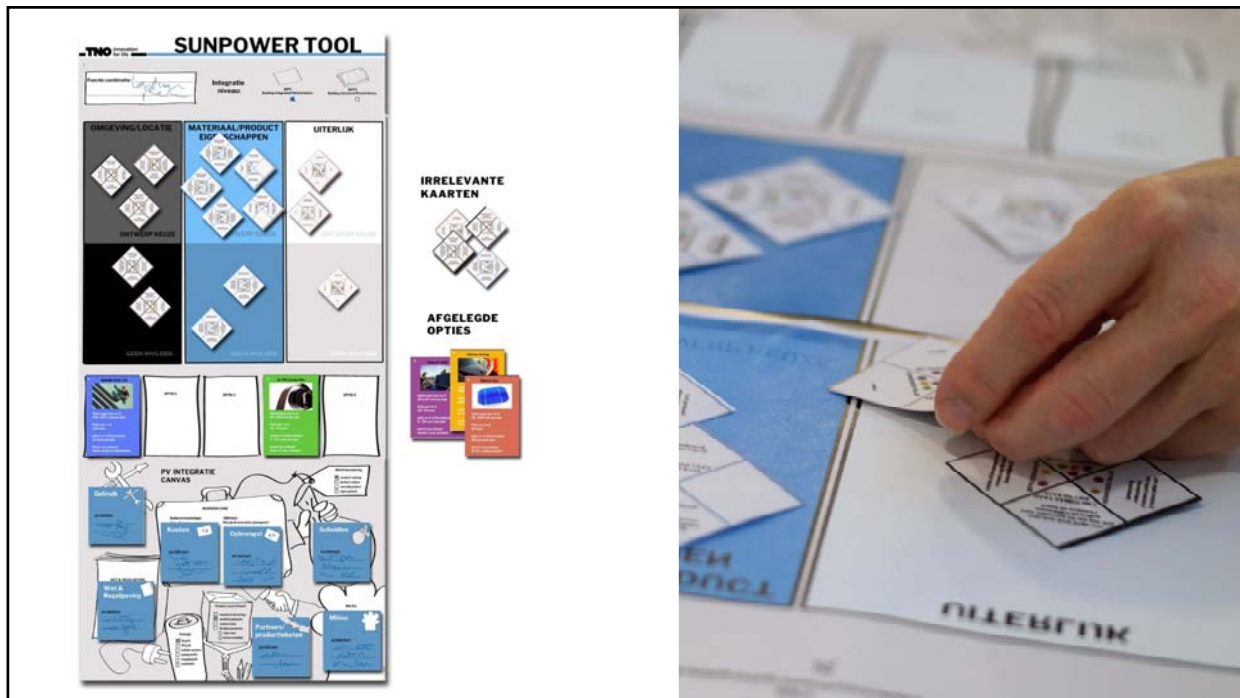
Subsidies

ACTIEPUNT:

ACHTERKANT

Je komt in aanmerking voor extra fiscale aftrek bij een energie productie van minimaal 2500 kWh per jaar

Kijk op www.jorem-ipsun.nl voor alle informatie over mogelijke subsidies en de voorwaarden

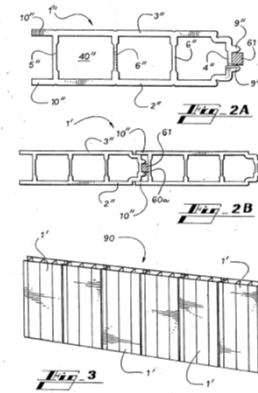
CASUS KREUNEN KUNSTSTOFFEN

ECN | TNO innovation for life

- › Kreunen Kunststoffen B.V. ontwikkelt en produceert innovatieve producten van kunststof voor bouw en industrie
- › Productielijn in opbouw voor extruderen van houtvezelversterkte composietprofielen
- › Machinepark, matrijzen en patenten van Tech Wood overgenomen
- › Toepassingen van composietprofielen in relatie tot PV systemen:
  - › Draagconstructies voor daksystemen, geluidsschermen (contacten gelegd in de TC)
  - › Eigen toepassing door profielen te voorzien van PV laminaat (bijv. noodwoningen, schuttingen)
  - › Integratiescan ruwe versie uitgetprobeerd

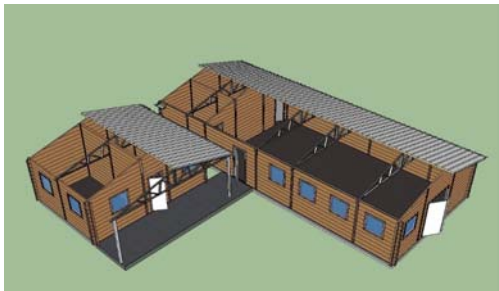
PV-integratie-scan voor de (gebouwde) omgeving

EXTRUSIEPROFIELEN

PV-integratie-scan voor de (gebouwde) omgeving

NOODWONINGEN

PV-integratie-scan voor de (gebouwde) omgeving

NOODWONINGEN

PV-integratie-scan voor de (gebouwde) omgeving

› BEDANKT VOOR UW AANDACHT

Voor meer inspiratie:
TIME.TNO.NL

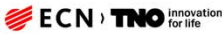

 ECN | TNO innovation for life

STELLING 1

Integratie van PV in bouwdelen is bij uitstek een onderwerp waar Nederlandse bedrijven een koppositie kunnen pakken

41 13-9-2018

 ECN | TNO innovation for life

STELLING 2

Integratie van PV op (vertikale) bouwdelen, wegen en infrastructuur is noodzakelijk om de Parijs doelstellingen te behalen

42 13-9-2018

STELLING 3

Integratie PV in kassen is niet zinvol, omdat de planten al het licht prima zelf kunnen gebruiken, doe maar gewoon standaard PV op het bassin, gevels en verwerkingsruimte

43

13-9-2018

STELLING 4

Een solar powered greenhouse is alleen in landen rond de evenaar realistisch, in Nederland zijn de seizoensinvloeden te groot

44

13-9-2018

